

Erstatning for værdiforøgende Forbedringer, de have foretaget i deres Besiddelsestid, og som de ikke selv have haft det fulde Udbytte af. Men jeg er tillige ganske klar over, at den højtærede Minister jo langt fra har opnaaet alt, hvad han har ønsket. Han udtalte i det andet Ting ved Sagens Behandling der, at han vilde have sat megen Pris paa, om han havde fundet Tilslutning for Bestemmelserne i det oprindelige Forslags § 1 om Fæstetvang paa de Huse, der have været bortfæstede i de sidste 50 Aar. Det maa jo ogsaa erkendes, at der paa dette Punkt er i det andet Ting foretaget en ganske væsentlig Beskæring. Men ogsaa paa andre og ikke uvæsentlige Punkter er Forslaget i det andet Ting blevet reduceret. Ministerens Forslag indeholdt jo ved Siden af Bestemmelsen om Fæstetvang paa de foran nævnte Huse tillige en Forskrift om, at disse Huse ikke maatte nedlægges. Man er i det andet Ting gaaet ind paa, at der saaledes indføres en ny Klasse Pligthuse, men man har væsentlig begrænset Antallet af dem, idet man har fritaget Huse paa Hovedgaardsjord, frigjort Jord og anden fri Jord for at være Pligthuse. Det er altsaa rigtigt, som den ærede forrige Taler bemærkede, at efter Landstingets her foreliggende Forslag bliver det kun Huse paa Bondejord, der gaa over til at blive Pligthuse. Man har endvidere begrænset Reglen om Huses Vedligeholdelsespligt til kun at gælde Huse paa over 2 Skæpper Land. Det oprindelige Forslag havde ikke en saadan Begrænsning. Man har tillige indført den Bestemmelse, at Opretholdelsespligten skal bortfalde 20 Aar, efter at Huset er afhændet ved Salg. Det er ikke uvæsentlige Indskrænkninger, der ere foretagne i det oprindelige Forslag, men jeg indrømmer, at der alligevel ved Forslaget, saaledes som det nu er, opnaas Fordele, som det vel er værd at tage imod. Hvad selve Spørgsmaalet om Adgang til Erstatning for Forbedringer angaar, er Forslaget ogsaa blevet indskrænket noget i det andet Ting, idet Ministeren foreslog, at alle Lejehuse paa *mindst* 2 Skæpper Land skulde være undergivne den ny Regel om Erstatning for Forbedringer, men i Landstinget er Adgangen til saadan Er-

statning bleven nægtet alle Huse paa 2 Skæpper Land, og den tilstaas kun Huse paa *over* 2 Skæpper Land. Ogsaa det er formentlig en Begrænsning af nogen Betydning. Jeg fremfører ikke disse Ting for at kritisere det foreliggende Forslag, da jeg erkender, at paa det nuværende Tidspunkt af Samlingen kan det ikke nytte at tænke paa at faa Ændringer indført. Man har her vel kun Valget mellem at tage eller ikke at tage det, som bydes. Det tør vel end ikke forudsættes, at der bliver Lejlighed til blot paa Punkter, hvor man kunde ønske større Klarhed i Affattelsen, at faa noget ændret i denne Henseende, og da jeg maa antage, at adskillige af os efter Lovens Gennemførelse ville blive raadspurgte om Meningen af denne eller hin Bestemmelse, vil jeg tillade mig at bede den højtærede Minister at udtale sig om nogle Punkter, som kunne give Anledning til en noget forskellig Forstaaelse.

Der indføres ved Lovforslaget, som gentagende fremhævet, en ny Klasse Pligthuse, og det udtales i Landstingsudvalgets Betænkning, at bortset fra de i Forslaget omhandlede Pligthuse, formener Udvalget, at den fremtidige Regel bliver den, at Huse med et Tilliggende af 2 Skæpper Land og derunder frit kunne nedlægges. Jeg forstaar det foreliggende Lovforslag saaledes, at Reglerne om Pligthuses Udstykning og Nedlæggelse i Udstykningsloven af 1897 blive ganske uberørte af denne Lov, saaledes at vi faa for Fremtiden to forskellige Rækker Regler om Pligthuse, nemlig Reglerne om Pligthuse efter Loven af 1897 og Reglerne om Pligthuse efter denne Lov. Jeg vilde sætte Pris paa at høre en Udtalelse af den højtærede Minister herom.

Der er et Par Punkter i Afsnittet om Lejehuse, som jeg ligeledes vil udbede mig en Udtalelse af den højtærede Minister om. I § 5, 2det Stykke, i Slutningen hedder det, at „Erstatningen maa i intet Tilfælde overstige Pengeværdien af det af Brugeren anvendte Arbejde.“ Der er Medlemmer, der have spurgt mig, om der her kun var sigtet til det af Brugeren personlig anvendte Arbejde. Jeg gaar ud fra som en given Ting, at der ved disse Udtryk er